

ТЕРТИЧНА А. А.,

аспірантка кафедри кримінально-правової
політики та кримінального права

(Інститут права

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка)

УДК 343.368

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.5.25>

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ НЕВИКОНАННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ ЗА НАЯВНОСТІ МНОЖИННОСТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

У статті розглянуто питання теоретичного та практичного характеру щодо особливостей кваліфікації невиконання судового рішення за наявності множинності кримінальних правопорушень (зокрема, таких її проявів, як повторність, сукупність і рецидив).

Незважаючи на те, що кваліфіковані склади кримінального правопорушення «невиконання судового рішення» не містять обтяжуючої чи особливо обтяжуючої ознаки «вчинення кримінального правопорушення повторно», можливою є проблемна ситуація, розглядається вчинення кількох кримінальних правопорушень, що відповідають одному й тому самому юридичному складу кримінального правопорушення, але мають різний конкретний зміст. У цьому разі остаточна кваліфікація повторності кримінальних правопорушень на рівні формули кваліфікації відображення не знаходить, але в юридичному формулюванні обвинувачення мають бути відтворені специфічні характеристики кількох складів, що утворюють повторність.

Сукупність під час кваліфікації кримінального правопорушення «невиконання судового рішення» матиме місце, коли декілька кримінальних правопорушень, вчинені суб'єктом кримінального правопорушення, передбачено різними частинами ст. 382.

Констатовано, що можливі ситуації, коли сукупність утворюють кримінальні правопорушення, передбачені: а) різними частинами ст. 382 КК України; б) однією і тією самою частиною ст. 382 КК України з урахуванням стадій кримінального правопорушення та співучасті у кримінальному правопорушенні.

Не відкидається також гіпотетична ситуація, за якої матиме місце сукупність кримінальних правопорушень, передбачених однією і тією самою частиною ст. 382 КК з урахуванням різної її редакції.

За матеріалами судової практики було встановлено, що невиконання судового рішення найчастіше супроводжується опором державному виконавцю (ч. 2 ст. 342 КК України), підробленням документів, печаток, штампів і бланків, їх використанням (ст. 358 КК України) та службовим підробленням (ст. 366 КК України). У такому разі вчинене кваліфікується за сукупністю кримінальних правопорушень – за відповідною частиною ст. 382 КК України та за ч. 2 ст. 342 КК України, відповідними частинами ст. 358 КК України та ст. 366 КК України.

Ключові слова: кримінальне правопорушення, невиконання судового рішення, множинність кримінальних правопорушень, повторність кримінальних правопорушень, сукупність кримінальних правопорушень, рецидив кримінальних правопорушень.

Tertychna A. A. Peculiarities of qualification a court decision non-enforcement in the existence of a plurality of criminal offenses

The article considers the issues of theoretical and practical nature regarding the peculiarities of the qualification of court decision non-enforcement in the presence of multiple criminal offenses (in particular, such manifestations as repetition, aggregate and recidivism).

Despite the fact that the qualified components of a criminal offense “a court decision non-enforcement” do not contain an aggravating or particularly aggravating feature “committing a criminal offense repeatedly”, there may be a problematic situation when in case of several criminal offenses corresponding to the same criminal composition offenses, but have different specific meanings. In this case, the final qualification of the repetition of criminal offenses at the level of the qualification formula is not reflected, but the legal wording of the accusation must reproduce the specific characteristics of several syllables that form a repetition.

The aggregate in the classification of a criminal offense as “a court decision non-enforcement” will take place when several criminal offenses committed by the subject of the criminal offense are provided for in different parts of Article 382.

It is stated that there are possible situations when the totality is formed by criminal offenses provided by: a) different parts of Article 382 of the Criminal Code of Ukraine; b) by the same part of Article 382 of the Criminal Code of Ukraine, taking into account the stages of a criminal offense and complicity in a criminal offense.

A hypothetical situation is also possible, in which there will be a set of criminal offenses under the same part of Article 382 of the Criminal Code, taking into account its different wording.

According to the case law, the court decision non-enforcement is often accompanied by resistance to the state executor (Part 2 of Article 342 of the Criminal Code of Ukraine), forgery of documents, seals, stamps and forms, their use (Article 358 of the Criminal Code of Ukraine) and forgery. 366 of the Criminal Code of Ukraine). In this case, the offense is qualified by a set of criminal offenses – the relevant part of Article 382 of the Criminal Code of Ukraine and part 2 of Article 342 of the Criminal Code of Ukraine, the relevant parts of Article 358 of the Criminal Code of Ukraine and Article 366 of the Criminal Code.

Key words: *criminal offense, court decision non-enforcement, plurality of criminal offenses, repetition of criminal offenses, aggregate of criminal offenses, relapse of criminal offenses.*

Вступ. У ст. 129 Конституції України обов’язковість судового рішення визначено як одну з основних засад судочинства, а ст. 129¹ Конституції України закріплює: «Судове рішення є обов’язковим до виконання».

Ст. 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» деталізує ці положення. У статті, зокрема, передбачено, що «судові рішення, що набрали законної сили, є обов’язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об’єднаннями на всій території України. Обов’язковість урахування (преюдиційність) судових рішень для інших судів визначається законом». Ч. 4 ст. 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлює: «Невиконання судових рішень має наслідком юридичну відповідальність, установлену законом».

Виявом такої юридичної відповідальності є закріплена у ст. 382 Кримінального кодексу України кримінальна відповідальність за невиконання судового рішення.

Окремим аспектам кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення було присвячені наукові праці таких учених, як: А.С. Беніцький, Г.І. Богонюк, В.А. Головчук,

А.І. Друзін, М.О. Князьков, К.О. Лєтягіна, В.І. Луганський, М.В. Мазур, В.П. Мороз, В.В. Налуцишин, А.М. Оленьчева, Л.М. Палюх, О.Р. Романішин, Д.А. Харківський, О.В. Чорна.

Проте питання кваліфікації невиконання судового рішення за наявності множинності кримінальних правопорушень або майже не розглядалося, або розглядалося поверхово.

Постановка завдання. Завданням публікації є відображення основних теоретичних орієнтирів щодо кваліфікації кримінальних правопорушень за наявності їх множинності та виокремлення особливостей кваліфікації невиконання судового рішення в таких випадках.

Результати дослідження. С.Д. Шапченко визначає множинність злочинів за кримінальним правом України як різновид суспільно небезпечної поведінки однієї й тієї самої особи, що відповідно до закону визнається кількома окремими злочинами, за кожен із яких особа несе або має нести окрему кримінальну відповідальність і кожен із яких певним чином впливає на сукупну кримінальну відповідальність цієї особи [186, с. 3].

О.В. Колос зазначає, що множинність злочинів як родове поняття включає наступні основні ознаки: 1. Множинність злочинів – це різновид суспільно небезпечної поведінки однієї і тієї самої особи. 2. Суспільно небезпечна поведінка особи у поєднанні з іншими фактичними обставинами відповідає кільком (двом або більше) окремим юридичним складам злочинів. 3. Суспільно небезпечна поведінка особи, що відповідає кільком юридичним складам злочинів, не може визнаватись одиничним (єдиним) злочином. 4. За кожний з вчинених злочинів особа понесла, несе або має нести окрему кримінальну відповідальність. 5. Передбачені законом кримінально-правові наслідки кожного з вчинених злочинів певною мірою впливають на зміст та (або) обсяг сукупної кримінальної відповідальності особи [2, с. 62–64].

Наголосимо, що О.В. Колос повторність, сукупність і рецидив визначає не як види, а як форми змісту поняття множинності злочинів [2, с. 67].

Особливості кваліфікації невиконання судового рішення за наявності повторності кримінальних правопорушень.

Відповідно до ч. 1 ст. 32 КК України, повторністю кримінальних правопорушень визнається вчинення двох або більше кримінальних правопорушень, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини цього Кодексу [3].

С.Д. Шапченко, коментуючи цю норму, пише, що повторність злочинів має місце, якщо наявні наступні її ознаки: а) особа вчиняє два або більше діяння неодноразово; б) вчинені діяння у поєднанні з іншими обставинами утворюють окремі склади злочинів; вони, зокрема, не можуть бути елементами одного і того ж продовжуваного чи складеного злочину або злочину, юридичний склад якого передбачає кілька альтернативних діянь; в) вчинені діяння кваліфікуються як окремі злочини одного виду (тотожні злочини) або як однорідні злочини; при цьому однорідні злочини можуть утворювати повторність лише у випадках, передбачених в Особливій частині КК 1960 р. чи КК 2001 р.; стадія вчинення умисних злочинів, факт вчинення злочинів одноособово чи у співучасті та засудження особи за один чи кілька злочинів самі по собі на наявність чи відсутність повторності не впливають; г) не повинен розглядатись як елемент повторності злочин, за який особу було звільнено від кримінальної відповідальності за підставами, встановленими законом, або за який судимість було погашено чи знято [4, с. 73].

Склад кримінального правопорушення «невиконання судового рішення» не містить обтяжуючої чи особливо обтяжуючої ознаки «вчинення кримінального правопорушення повторно».

Незважаючи на це, теоретично і тут можлива проблемна ситуація, зокрема, у випадку вчинення кількох кримінальних правопорушень, що відповідають одному і тому самому юридичному складу кримінального правопорушення, але мають різний конкретний зміст. У цьому разі остаточна кваліфікація повторності кримінальних правопорушень на рівні формули кваліфікації відображення не знаходить, але в юридичному формулюванні обвинувачення мають бути відтворені специфічні характеристики кількох складів, що утворюють повторність.

Кваліфікація кримінального правопорушення за наявності спеціального рецидиву буде розглянута окремо.

Особливості кваліфікації невиконання судового рішення за наявності сукупності кримінальних правопорушень.

Відповідно до ч. 1 ст. 33 КК України сукупністю кримінальних правопорушень визнається вчинення особою двох або більше кримінальних правопорушень, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини цього Кодексу, за жодне з яких її не було засуджено. При цьому не враховуються кримінальні правопорушення, за які особу було звільнено від кримінальної відповідальності за підставами, встановленими законом [3].

С.Д. Шапченко, коментуючи ст. 33 КК України, пише, що специфічний кримінально-правовий зміст сукупності загалом утворюють такі ознаки: а) поведінка особи (одне чи кілька діянь) у поєднанні з іншими обставинами відповідає двом або більше різним юридичним складам злочинів; при цьому така поведінка відповідно до певних положень кримінального закону не може розглядатись як єдиний (одиночний) злочин; б) за жоден із злочинів – на час вчинення останнього з них – особа не була засуджена; в) не повинен розглядатись як елемент сукупності злочин, за який особу було звільнено від кримінальної відповідальності за підставами, встановленими законом [4, с. 75].

У теорії кримінального права розрізняють декілька різновидів сукупності злочинів, зокрема: а) ідеальну сукупність; б) реальну сукупність; в) реально-ідеальну сукупність. Ідеальна сукупність має місце тоді, коли особа одним діянням вчиняє два або більше злочини, що мають різні юридичні склади. Реальна сукупність охоплює випадки, коли особа окремими діяннями вчиняє в різний час два або більше злочини, що мають різні юридичні склади. Реально-ідеальна сукупність становить собою своєрідне поєднання двох згаданих вище різновидів сукупності злочинів. Вона наявна тоді, коли два або більше злочини особа вчиняє кількома окремими діяннями, але принаймні одне з цих діянь одночасно передбачене різними юридичними складами [4, с. 75–76].

Сукупність під час кваліфікації кримінального правопорушення «невиконання судового рішення» матиме місце, коли декілька кримінальних правопорушень, вчинені суб'єктом кримінального правопорушення, передбачені різними частинами ст. 382. Як приклад, можемо навести декілька таких ситуацій:

а) перше кримінальне правопорушення «невиконання судового рішення» вчинено службовою особою, а друге кримінальне правопорушення є таким, що заподіяло істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб. Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 2 ст. 382; ч. 3 ст. 382 КК України;

б) перше кримінальне правопорушення «невиконання судового рішення» є таким, що заподіяло істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб, а друге кримінальне правопорушення полягає в умисному невиконанні службовою особою рішення Європейського суду з прав людини. Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 3 ст. 382; ч. 4 ст. 382 КК України;

в) перше кримінальне правопорушення «невиконання судового рішення» вчинено службовою особою, друге кримінальне правопорушення є таким, що заподіяло істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб, а третє кримінальне правопорушення полягає в умисному недодержанні службовою особою висновку Конституційного Суду України. Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 2 ст. 382; ч. 3 ст. 382; ч. 4 ст. 382 КК України.

Підпункти 3, 4 ч. 2 п. 8 ППВСУ «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки» № 7 від 4 червня 2010 року закріплюють: «Сукупність можуть утворювати також злочини, передбачені однією і тією ж статтею або частиною статті Особливої частини КК, якщо: 3) вчинені

злочини мають різні стадії; 4) було вчинено закінчений замах на злочин і незакінчений замах на злочин» [5].

Як приклади такої ситуації можемо навести наступні випадки:

– два кримінальні правопорушення «невиконання судового рішення» вчиняються службовою особою, проте перше кримінальне правопорушення є закінченим, а щодо другого має місце готування до кримінального правопорушення. Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 2 ст. 382; ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 382 КК України;

– два кримінальні правопорушення «невиконання судового рішення» вчиняються службовою особою, яка займає особливо відповідальне становище, проте перше кримінальне правопорушення має стадію незакінченого замаху, а друге – закінченого замаху (особа вважала, що заподіяла істотну шкоду охоронюваним законом правам громадян, але такі наслідки не настали з причин, що не залежали від волі особи). Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 3 ст. 15, ч. 3 ст. 382; ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 382 КК України;

– два кримінальні правопорушення «невиконання судового рішення» вчиняються службовою особою та полягають в умисному невиконанні рішенні Європейського суду з прав людини, проте перше кримінальне правопорушення є закінченим, а друге має стадію незакінченого замаху. Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 4 ст. 382; ч. 3 ст. 15, ч. 4 ст. 382 КК України.

Підпункти 5, 6 ч. 2 п. 8 ППВСУ «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки» № 7 від 4 червня 2010 року закріплюють: «Сукупність можуть утворювати також злочини, передбачені однією і тією ж статтею або частиною статті Особливої частини КК, якщо: 5) один чи декілька злочинів особа вчинила самостійно (одноособово) чи була його (їх) виконавцем (співвиконавцем), а інший (інші) вчинила як організатор, підбурювач чи пособник; 6) один злочин особа вчинила як організатор, підбурювач чи пособник, а при вчиненні іншого була іншим співучасником» [5].

Як приклади такої ситуації можемо навести такі випадки:

– два кримінальні правопорушення «невиконання судового рішення» вчиняються загальним суб'єктом, проте перше кримінальне правопорушення вчинюється одноособово, а друге особа вчиняє у співучасті як пособник. Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 1 ст. 382; ч. 5 ст. 27, ч. 1 ст. 382 КК України;

– два кримінальні правопорушення «невиконання судового рішення» вчиняються особою, раніше судимою за злочин, передбачений статтею 382 КК України, у співучасті, проте перше кримінальне правопорушення особа вчиняє як підбурювач, а друге – як організатор. Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 4 ст. 27, ч. 3 ст. 382; ч. 3 ст. 27, ч. 3 ст. 382 КК України;

– три кримінальні правопорушення «невиконання судового рішення» вчиняються службовою особою у співучасті та полягають в умисному невиконанні рішенні Європейського суду з прав людини, проте перше кримінальне правопорушення одноособово, друге особа вчиняє як пособник, а третє – як підбурювач. Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 4 ст. 382; ч. 5 ст. 27, ч. 4 ст. 382; ч. 4 ст. 27, ч. 3 ст. 382 КК України.

Підпункти 1, 2 ч. 2 п. 8 ППВСУ «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки» № 7 від 4 червня 2010 року закріплюють: «Сукупність можуть утворювати також злочини, передбачені однією і тією ж статтею або частиною статті Особливої частини КК, якщо: 1) вони вчинені неодноразово і за наступний злочин новою редакцією відповідної статті чи частини статті Особливої частини КК передбачено новий за своїм змістом склад злочину; 2) вони вчинені неодноразово і за наступний злочин новою редакцією відповідної статті чи частини статті Особливої частини КК посилено кримінальну відповідальність» [5].

Щодо випадку, описаного в пп. 1 ч. 2 п. 8 вищезазначеної ППВСУ, то тут маємо зауважити таке. Така ситуація мала місце у 2010 році, коли Законом України «Про судоустрій і статус суддів» ст. 382 КК України була викладена у новій редакції. Нагадаємо, у 2010 році:

ч. 1 ст. 382 КК України передбачила відповідальність загального суб'єкта невиконання судового рішення; вчинення злочину службовою особою стало кваліфікуючою ознакою та стало закріплено ч. 2 ст. 382 КК України; кваліфікуючі ознаки з попередньої редакції статті перетворилися на особливо кваліфікуючі та передбачені ч. ч. 3 та 4 відповідно.

Отже, теоретично можливою є ситуація, коли сукупність кримінальних правопорушень «невиконання судового рішення» утворюють кримінальні правопорушення, передбачені однією і тією самою частиною ст. 382 КК з урахуванням різної її редакції. Як приклад пропонуємо наступні випадки:

– до 03.08.2010 року службова особа вчинила невиконання судового рішення, що заподіяло істотну шкоду охоронюваним законом правам громадян (ч. 2 ст. 382 КК України (у редакції до 03.08.2010 року)), а після 03.08.2010 року службова особа вчинила просте невиконання судового рішення (ч. 2 ст. 382 КК України (у редакції після 03.08.2010 року)). Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 2 ст. 382 КК України (у редакції до 03.08.2010 року); ч. 2 ст. 382 КК України (в редакції після 03.08.2010 року);

– до 03.08.2010 службова особа вчинила невиконання Європейського суду з прав людини (ч. 3 ст. 382 КК України (у редакції до 03.08.2010 року)), а після 03.08.2010 року службова особа вчинила невиконання судового рішення, що заподіяло істотну шкоду охоронюваним законом правам громадян (ч. 3 ст. 382 КК України (у редакції після 03.08.2010 року)). Остаточна формула кваліфікації матиме такий вигляд: ч. 3 ст. 382 КК України (у редакції до 03.08.2010 року); ч. 3 ст. 382 КК України (у редакції після 03.08.2010 року).

Щодо випадку, описаного в пп. 2 ч. 2 п. 8 ППВСУ «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки» № 7 від 4 червня 2010 року, то тут маємо зазначити таке. Кримінальна відповідальність за невиконання судового рішення змінювалася лише раз – Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо припинення норм законів, схвалених 16 січня 2014 року», який набрав чинності 2 березня 2014 року. Проте ним не було посилено кримінальну відповідальність за невиконання судового рішення – навпаки, несуттєво, але послаблено. Так, санкція ч. 1 ст. 382 КК України до внесення змін зазначеним законом передбачала покарання у виді позбавлення волі на строк «від двох до чотирьох» років – вказаний закон закріпив «до трьох» років, а санкція ч. 2 ст. 382 КК України до внесення змін зазначеним законом передбачала покарання у виді позбавлення волі на строк «від двох до п'яти» років – вказаний закон закріпив «до п'яти» років. Отже, ситуація, описана у пп. 2 ч. 2 п. 8 ППВСУ «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки» № 7 від 4 червня 2010 року, щодо кримінального правопорушення «невиконання судового рішення» місця не має.

Невиконання судового рішення найчастіше супроводжується опором державному виконавцю (ч. 2 ст. 342 КК України), підробленням документів, печаток, штампів та бланків, їх використанням (ст. 358 КК України) та службовим підробленням (ст. 366 КК України). У такому випадку вчинене кваліфікується за сукупністю кримінальних правопорушень – відповідною частиною ст. 382 КК України та ч. 2 ст. 342 КК України, ст. 358 КК України та ст. 366 КК України.

Прикладами із судової практики таких правил кваліфікації можуть слугувати такі справи:

– вироком Пустомитівського районного суду Львівської області від 21 березня 2019 року особу засуджено за сукупністю злочинів (кримінальних правопорушень): ч. 5 ст. 27, ч. 1 ст. 358; ч. 4 ст. 358; ч. 1 ст. 382 КК України [6];

– вироком Орджонікідзевського районного суду м. Харкова від 23 червня 2017 року особу засуджено за сукупністю злочинів (кримінальних правопорушень): ч. 4 ст. 358; ч. 1 ст. 382 КК України [7];

– вироком Дергачівського районного суду Харківської області від 28 листопада 2018 року особу засуджено за сукупністю злочинів (кримінальних правопорушень): ч. 1 ст. 382; ч. 2 ст. 342 КК України [8].

Особливості кваліфікації невиконання судового рішення за наявності рецидиву кримінальних правопорушень.

Ст. 34 КК України закріплює: «Рецидивом кримінальних правопорушень визнається вчинення нового умисного кримінального правопорушення особою, яка має судимість за умисне кримінальне правопорушення» [3].

О.М. Шармар, коментуючи ст. 34 КК України, виокремлює такі ознаки рецидиву: 1) передбачає вчинення двох або більше злочинів, які можуть бути одиничними, складними, різнорідними, однорідними, тотожними, вчинятися одноособово чи у співучасті; 2) його утворюють лише умисні злочини; 3) злочини вчиняються в різний час; 4) наявний лише у випадку, коли судимість за попередній умисний злочин не знято або не погашено [9, с. 110–111].

Рецидив невиконання судового рішення врахований законодавцем у ч. 3 ст. 382 КК України як особливо обтяжуюча обставина «особою, раніше судимою за злочин, передбачений цією статтею (ст. 382 КК України – А.Т.)».

Так, ч. 1 п. 15 ППВСУ «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки» № 7 від 4 червня 2010 року закріплює: «Оскільки відповідно до частини першої ст. 88 КК (2341-14) особа визнається такою, що має судимість, з дня набрання законної сили обвинувальним вироком і до погашення або зняття судимості, то вчинення саме в цей період нового умисного злочину утворює з попереднім умисним злочином їх рецидив» [5].

Прикладом кваліфікації невиконання судового рішення за ч. 3 ст. 382 КК України з інкримінуванням особливо обтяжуючої ознаки «особою, раніше судимою за злочин, передбачений ст. 382 КК України» може слугувати справа, розглянута вишкестом Надвірнянського районного суду Івано-Франківської області від 4 грудня 2019 року. У цій справі особу, раніше судиму за ч. 1 ст. 382 КК України, суд визнав винною у вчиненні злочину (кримінального правопорушення), передбаченого ч. 3 ст. 382 КК України [10].

Висновки. Незважаючи на те, що кваліфіковані склади кримінального правопорушення «невиконання судового рішення» не містять обтяжуючої чи особливо обтяжуючої ознаки «вчинення кримінального правопорушення повторно», теоретично і тут можлива проблемна ситуація, зокрема, у випадку вчинення кількох кримінальних правопорушень, що відповідають одному і тому самому юридичному складу кримінального правопорушення, але мають різний конкретний зміст. У цьому разі остаточна кваліфікація повторності кримінальних правопорушень на рівні формули кваліфікації відображення не знаходить, але в юридичному формулюванні обвинувачення мають бути відтворені специфічні характеристики кількох складів, що утворюють повторність.

Можливі ситуації, коли сукупність утворюють кримінальні правопорушення, передбачені: а) різними частинами ст. 382 КК України; б) однією і тією самою частиною ст. 382 КК України з урахуванням стадій кримінального правопорушення та співучасті у кримінальному правопорушенні.

Не відкидається також гіпотетична ситуація, за якої матиме місце сукупність кримінальних правопорушень, передбачених однією і тією самою частиною ст. 382 КК з урахуванням різної її редакції.

За матеріалами судової практики було встановлено, що невиконання судового рішення найчастіше супроводжується опором державному виконавцю (ч. 2 ст. 342 КК України), підробленням документів, печаток, штампів та бланків, їх використанням (ст. 358 КК України) та службовим підробленням (ст. 366 КК України). У такому разі вчинене кваліфікується за сукупністю кримінальних правопорушень – за відповідною частиною ст. 382 КК України та за ч. 2 ст. 342 КК України, відповідними частинами ст. 358 КК України та ст. 366 КК України.

Список використаних джерел:

1. Шапченко С.Д. Курс лекцій зі спецкурсу «Теоретичні основи кримінально-правової кваліфікації». Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. [Рукопис]. Київ, 2016. 16 с.

2. Колос О.В. Повторність злочинів за кримінальним кодексом України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2015. 253 с.
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 15.08.2020).
4. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / Александров Ю.В., Андрушко П.П., Антипов В.І., Клименко В.А. та ін. ; відп. ред. С.С. Яценко. 4-те вид., переробл. та доп. Київ : А.С.К., 2006. 848 с.
5. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки : Постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 4 червня 2010 року. *Вісник Верховного Суду України*. 2010. № 7. Ст. 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-10#Text> (дата звернення: 20.08.2020).
6. Вирок Пустомитівського районного суду Львівської області від 21 березня 2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81312202> (дата звернення: 20.05.2020).
7. Вирок Орджонікідзевського районного суду м. Харкова від 23 червня 2017 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/67322702> (дата звернення: 20.05.2020).
8. Вирок Дергачівського районного суду Харківської області від 28 листопада 2018 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/78201452> (дата звернення: 20.05.2020).
9. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Азаров Д.С. та ін. ; за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Чернея ; наук. ред. В.С. Ковальський ; Нац. акад. внутр. справ. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 1063 с.
10. Вирок Надвірнянського районного суду Івано-Франківської області від 4 грудня 2019 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/86116859> (дата звернення: 20.05.2020).

